Estonija

Aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali - Estonja

Ova je stranica strojno prevedena i njezina kvaliteta nije zajamčena.

1. Constitutional Foundations
2. Ġudikatura
3. L-aċċess għall-informazzjoni każijiet
4. L-aċċess għall-ġustizzja b'parteċipazzjoni pubblika
5. Aċċess għall-ġustizzja kontra l-atti jew l-ommissjonijiet
6. Mezzi oħra ta' aċċess għall-ġustizzja
7. Locus standi
8. Rappreżentanza legali
9. Evidenza
10. Inġunzjonijiet
11. Fuq l-ispejjeż
12. Mekkaniżmi ta' għajnuna finanzjarja
13. Tempestività
14. Kwistjonijiet oħra
15. Tkun barrani
16. Każijiet transkonfinali

Traduzzjoni awtomatika

I. Constitutional Foundations

Il-Kostituzzjoni Estonjana ma jipprovdix dritt għal ambjent ta' ċerta kwalità li jistgħu jiġu invokati mill-individwi fil-qrati jew proċedimenti amministrattivi. http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=X0000K1&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=X&query=p%F5hiseadus Hija tippreċiża, madankollu, li kull ċittadin għandu d-dmir li jiġi ppreservat l-ambjent u jikkumpensa dannu kkawżat lilha (taqsima 53). Ir-riżorsi naturali huma kkunsidrati bħala teżori nazzjonali u, bħala tali, għandhom jintużaw b'mod ekonomiku skont it-Taqsima 5. Il-Kostituzzjoni tiddikjara li kull persuna għandha d-dritt li tiġi mħarsa mill-Istat u l-liġijiet tagħha. Skont it-Taqsima 15, kull persuna għandha dritt ta' aċċess għal ġustizzja jekk id-drittijiet u l-libertajiet tagħhom qed jiġu miksura. Leġiżlazzjoni u azzjonijiet differenti jistgħu jiġu kkontestati li jmorru kontra l-kostituzzjoni u l-qrati humiex obbligati jirrevedu dawn l-isfidi. It-Taqsima 24 tipprovdi regoli aktar dettaljati (qorti ġudizzjarja). Is-seduti tal-qorti ġeneralment ikunu miftuħa għall-pubbliku u d-deċiżjonijiet huma disponibbli pubblikament. Il-proċedimenti ma jistgħux jiġu trasferiti lil qorti oħra minflok dik preskritta mil-liġi jekk waħda mill-partijiet fit-tilwima ma jaqbilx magħha. Kulħadd għandu d-dritt li jattendi l-proċedimenti tal-qorti huma parti kif ukoll id-dritt ta' appell lil qorti superjuri skont il-kundizzjonijiet ipprovduti mil-leġiżlazzjoni.

Il-Partijiet għal proċedura amministrattiva jew ġudizzjarja tista' tibbaża ruħha direttament fuq il-ftehimiet internazzjonali, jekk:

- Dawn huma preċiżi biżżejjed (jipprovdi d-dettalji kollha meħtieġa), u;
- ma hemm l-ebda leġiżlazzjoni nazzjonali dwar il-kwistjoni, jew;
- il-leġiżlazzjoni nazzjonali tmur kontra l-ftehim internazzjonali.

Korpi amministrattivi u l-qrati ilhom japplikaw il-Konvenzjoni ta' Aarhus u r-regoli tagħha dwar l-aċċess għall-ġustizzja direttament fin-nuqqas ta' leġiżlazzjoni nazzjonali dwar kwistjoni partikolari (eż. bilwieqfa). Dan sar mill-Qorti Suprema (Deċiżjoni Nru 3–3-1–

43–06) ukoll. Kodiċi ġdid ta' proċedimenti tal-qorti amministrattiva (applikabbli mill-1 ta' Jannar 2012) fih regoli dwar l-aċċess għall-ġustizzja (b'mod partikolari bilwieqfa) skont l-NGOs tal-ħarsien tal-ambjent bbażati fuq il-prattika tal-qrati f'dan il-qasam.

II. Ġudikatura

Is-sistema tal-qorti Estonjana għandha tliet livelli ogħla (iktar baxx):

- Il-qrati tal-kontej u l-qrati amministrattivi;
- il-qrati distrettwali (Tallinn u Tartu);
- Il-Qorti Suprema.

Fuq l-iktar livell baxx, kawżi amministrattivi, jiġifieri każijiet kontra attivitajiet ta' amministrazzjoni pubblika (dan jinkludi l-maġġoranza ta' tilwim fi kwistjonijiet ambjentali) huma diskussi f'qorti speċjalizzata. Fuq żewġ livelli li jmiss, l-istess qrati amministrattivi, ċivili, tisma' tilwim abbażi ta' dritt privat u kawżi kriminali. District Court u l-imħallfin tal-Qorti Suprema, madankollu, jispeċjalizzaw f'wieħed mit-tliet oqsma (jiġifieri amministrattiva, ċivili jew kriminali). Fuq l-aktar livell baxx ta' qrati (amministrattivi) u tal-qrati tal-kontej, il-qrati huma maqsuma f'organi ġudizzjarji — hemm 4 sezzjonijiet fil-qrati amministrattivi u 15 għal qrati tal-kontea (wieħed għal kull pajjiż fl-Estonja). Ir-rieżami kostituzzjonali tal-Qorti Suprema jirrevedi l-kostituzzjonalità tal-leġiżlazzjoni u d-deċiżjonijiet ta':

- Il-Parlament (Riigikogu);
- Il-Bord tal-Parlament;
- President tal-Estonja u
- Kumitat Elettorali

Stħarriġ tal-kostituzzjonalità ta' leġiżlazzjoni jew deċiżjonijiet imsemmija hawn fuq tista' tinbeda minn:

- kwalunkwe qorti;
- President tal-Estonja;
- Il-Kanċillier tal-Ġustizzja (Ombudsman);
- Kunsill ta' gvern lokali (muniċipju), jew
- Il-Parlament.

L-individwi m'għandhomx id-dritt li direttament jibda tar-reviżjoni kostituzzjonali tal-leġiżlazzjoni. Madankollu huma jistgħu japplikaw għal reviżjoni f'każ tal-qorti fi proċediment tal-qorti jew l-individwi jistgħu jirrikorru għand il-Kanċillier tal-Ġustizzja. Il-kostituzzjonalità tad-deċiżjonijiet imsemmija hawn fuq, min-naħa l-oħra, tista' titressaq minn individwi li d-drittijiet tagħhom huma milquta mid-deċiżjonijiet. Il-qrati huma korpi indipendenti għar-riżoluzzjoni tat-tilwim; hemm biss għadd limitat ta' tribunali tal-arbitraġġ flimkien magħhom. Ma hemm l-ebda tribunali jew korpi oħra ta' riżoluzzjoni ta' tilwim f'kwistjonijiet ambjentali minbarra l-qrati. Id-delegazzjoni Estonjana l-ġudikatura hija indipendenti. Imħallfin ta' qrati amministrattivi, qrati tal-kontei u qrati distrettwali jinħatru mill-President tal-Estonja bbażat fuq proposti magħmula mill-imħallfin tal-Qorti Suprema. L-imħallfin tal-Qorti Suprema jinħatru mill-Parlament. Riżoluzzjoni ta' tilwim f'qrati Estonjana hija l-aktar kontenzjużi, jiġifieri l-qorti tiddeċiedi li waħda mill-partijiet tkun (għall-inqas parzjalment) u l-parti l-oħra tkun (għall-inqas parzjalment) għamel xi ħaġa illegali. F'materji ċivili u amministrattivi, il-partijiet jistgħu jilħqu ftehim fil-qorti. Il-medjazzjoni bil-qorti hija wkoll għażla għal kwistjonijiet amministrattivi (mhux disponibbli f'materji kriminali) jekk il-partijiet f'tilwima jaqblu mal-użu tiegħu.

M'hemm l-ebda qrati, tribunali speċjali eċċ. li jispeċjalizzaw fi kwistjonijiet ambjentali. Fil-biċċa l-kbira, kwistjonijiet ambjentali jinvolvi attività ta' xi korp tal-amministrazzjoni pubblika u għalhekk jinstemgħu l-ewwel nett il-qrati amministrattivi u mbagħad minn imħallfin speċjalizzati fil-qrati distrettwali u l-Qorti Suprema. Jekk persuna jew kumpanija li għamlet ħsara kbira lill-ambjent jew kiser l-obbligi importanti mmirati lejn il-ħarsien tal-ambjent (eż. trattati b'mod illegali tal-iskart u ħolqot periklu għall-ambjent minnha), jistgħu jitressqu akkużi kriminali mill-Uffiċċju tal-Prosekutur. http://www.prokuratuur.ee/en Każijiet kriminali huma l-ewwel jinstemgħu fi Qrati tal-kontea, qrati distrettwali u fl-aħħar nett quddiem il-Qorti Suprema minn imħallfin li jkunu speċjalizzati f' dawn il-kwistjonijiet. Forum shopping, jiġifieri li jagħżlu qorti l-aktar favorevoli għal min iressaq rikors quddiem qorti, hija limitata fi kwistjonijiet ambjentali fl-Estonja. Kawża amministrattiva jinstema' fil-qorti tal-post fejn il-korp amministrattiv li l-attività tagħhom hija kkontestata (il-konvenuta) hija lokalizzata. Jekk ikun hemm żewġ jew aktar minn dawk li wieġbu li jinsabu fil-ġuriżdizzjoni ta' qrati differenti, il-persuna li tressaq ir-rikors huwa permess li jagħżel liberament bejn dawn il-qrati, sakemm ir-regoli ta' ġurisdizzjoni esklużiva li jiffavorixxu l-qrati jinsabu fi proċedimenti tal-qorti amministrattiva l-att. Qorti Amministrattiva li tirċievi talba minn persuna li għandha l-ewwel nett tivverifika jekk l-azzjoni tkun tressqet quddiem id-dritt tal-Qorti. Jekk il-kawża tressqet quddiem il-qorti żbaljata jittrasferuha għal dik korretta.

Traduzzjoni awtomatika

Jekk il-persuna li tressaq azzjoni jew il-konvenut ma jkunx sodisfatt bis-sentenza (kohtuotsus) tal-Qorti Amministrattiva (il-1el istanza) tista' tappella quddiem il-qorti distrettwali (it-2 istanza). Id-dritt ta' appell lil qorti distrettwali jistgħu jintużaw ukoll minn persuna li ma tkunx issottomettiet l-ewwel azzjoni, iżda li d-drittijiet tagħhom id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Prim' Istanza għandha impatt. L-istess persuna jkollha d-dritt ta' appell quddiem il-Qorti Suprema (it-3 u l-aħħar istanza) jekk ma jkunux sodisfatti b'deċiżjoni mogħtija mill-qorti distrettwali. Għal appell, il-persuna li tressaq appell għandu raġuni hija billi turi li l-qorti tar-rinviju għandha:

- applikat ħażin il-leġiżlazzjoni (sostantiv);
- ksur sinifikanti tar-regoli ta' proċedura tal-Qorti, jew
- ma għamlitx użu xieraq ta' evidenza (dan jista' jintuża għal motivazzjoni appell quddiem qorti distrettwali, iżda mhux fil-Qorti Suprema).

F'ċerti sitwazzjonijiet qorti tista' ttemm il-proċedimenti b'deċiżjoni tal-qorti (kohtumäärus) minflok sentenza. F'dan il-każ, appell fuq deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi ppreżentata mill-persuna affettwat bid-deċiżjoni tal-Qorti li għamilha. Dik il-qorti tikkunsidra l-appell u jistgħu jissodisfawha; Jekk isib li l-appell jissodisfaw ir-rekwiżiti kollha, iżda ma taqbilx mal-kontenut tiegħu, dwar deċiżjoni tal-qorti tal-appell ser jiġu ttrasferiti lill-Qorti Distrettwali għal reviżjoni. F'dan il-każ, appell dwar id-deċiżjonijiet tal-qorti tal-ewwel istanza (qrati amministrattivi) jiġu deċiżi minn qorti tad-deċiżjoni tal-Qorti Distrettwali. Appell minn tali deċiżjoni tal-qorti kif ukoll deċiżjonijiet oħra tal-qorti mill-qrati distrettwali (it-2 istanza) tista' tinfetaħ quddiem il-Qorti Suprema minn persuni affettwati mid-deċiżjonijiet tal-Qorti.

Meta jsir ġudizzju dwar id-deċiżjonijiet amministrattivi, il-Qrati tal-Estonja huma intitolati li tistħarreġ il-legalità ta' deċiżjoni amministrattiva u tannulla d-deċiżjoni kollha kemm hi jew parti minnha. Il-qrati mhumiex intitolati li tbiddel il-kontenut ta' deċiżjoni amministrattiva; Dan jista' jsir minn korpi amministrattivi, jekk dawn jiddeċiedu li jagħmlu deċiżjoni ġdida f'dan ir-rigward. Il-Qorti tista' wkoll teħtieġ li korp amministrattiv li jwettqu ċerta attività jew jieħu deċiżjoni, iżda ma jistgħux jistipulaw il-kontenut eżatt ta' din l-attività jew id-deċiżjoni jekk hemm lok għal diskrezzjoni f'isem il-korp amministrattiv. Hemm xi speċifiċitajiet fi kwistjonijiet ambjentali meta mqabbla ma' proċeduri ġudizzjarji f'kawżi li jaqgħu taħt id-dritt amministrattiv ieħor fir-rigward ta':

- l-aċċess għall-ġustizzja (locus standi) u
- Dritt għal azzjoni legali kontra atti proċedurali (menetlustoimingud) tal-korpi amministrattivi.

L-ewwel nett tal-Kodiċi tal-Proċedura Amministrattiva fih dispożizzjoni speċjali (it-Taqsima 292) dwar il-pożizzjoni fi kwistjonijiet ambjentali. Skont ir-regoli li jinsabu f'din id-dispożizzjoni, il-pożizzjoni legali ta' NGOs ambjentali hija preżunta, jekk l-attività tal-korp amministrattiv ikkontestat huwa marbut ma' miri ta' protezzjoni ambjentali jew attività preċedenti ta' tali NGO. Skont id-definizzjoni, NGO ambjentali hija:

- organizzazzjoni mingħajr skop ta' qligħ, li l-ħarsien tal-ambjent huwa l-għan statutorju u li l-attivitajiet tagħhom huma mmirati li jippromwovu l-protezzjoni ambjentali;
- Assoċjazzjoni ta' persuni li mhijiex entità separata li skont kuntratt bil-miktub tal-assoċjazzjoni huwa li tippromwovi l-protezzjoni tal-ambjent u li jirrappreżenta l-fehmiet ta' parti sostanzjali mill-popolazzjoni lokali.

Il-promozzjoni tal-ħarsien ambjentali hija użata f'sens usa', inkluża l-protezzjoni ta' elementi ta' natura għall-finijiet tal-protezzjoni tas-saħħa tal-bniedem u r-riċerka u l-edukazzjoni fil-qasam tal-wirt kulturali. Barra minn hekk, l-opportunità li tikkontesta att proċedurali ta' korpi amministrattivi huwa usa' fi kwistjonijiet ambjentali. Atti proċedurali (menetlustoimingud) huma attivitajiet ta' korp amministrattiv imwettqa fit-tħejjija tad-deċiżjoni definittiva — att amministrattiv (haldusakt), eż. id-deċiżjonijiet tal-iskrinjar tal-VIA. Int tista' tikkuntesta atti proċedurali f'żewġ każijiet skont Taqsima 45(3) tal-Kodiċi tal-proċedura amministrattiva:

- id-drittijiet tiegħek (ħlief drittijiet proċedurali) jiġu miksura b'mod indipendenti mid-deċiżjoni finali;
- l-illegalità tal-att proċedurali inevitabbilment iwasslu għal deċiżjoni finali jew attività oħra li jiksru d-drittijiet tiegħek

Il-prattika preċedenti tal-Qorti Suprema rrikonoxxiet li l-liġi ambjentali huwa qasam tal-liġi fejn ir-regoli proċedurali għandhom rwol sinifikanti biex tintlaħaq deċiżjoni legali; Għalhekk att proċedurali jista' fil-prinċipju jiġi kkontestat. Jekk waħda miż-żewġ kundizzjonijiet meħtieġa biex jiġu kkontestati atti proċedurali hijiex sodisfatta għandha tiġi deċiża abbażi ta' każ b'każ.

Fi kwistjonijiet amministrattivi (inklużi kwistjonijiet ambjentali) il-qrati jistgħu jieħdu għadd ta' azzjonijiet minn jeddhom. L-ewwel nett, il-qrati huma obbligati jiżguraw li ċ-ċirkustanzi kollha rilevanti għandhom ikunu investigati. Jekk ikun meħtieġ, il-qorti tista' tiġbor provi ex officio. Il-qrati jistgħu jinkludu partijiet terzi li jikkontesta, jekk jidhrilhom li d-drittijiet ta' dawn il-persuni jistgħu jintlaqtu minn din is-sentenza. Il-qrati jistgħu minn jeddhom ibiddlu d-dati għal atti proċedurali li għandhom jitwettqu minn partijiet (eż. jipprovdi traduzzjoni ta' dokument, tweġiba għall-azzjoni eċċ.), jkun hemm żieda ta' sentenza li tispeċifika jew tikkompleta deċiżjoni inizjali jew japplika b'mandat ta' inibizzjoni.

Traduzzjoni awtomatika

III. L-aċċess għall-informazzjoni każijiet

Jekk korp amministrattiv tirrifjuta li tiżvela l-informazzjoni mitluba minnek, għandu tinnotifikak bid-deċiżjoni tagħha u r-raġunijiet tagħha fi żmien 5 ijiem ta' xogħol. Dan il-perjodu jista' jiġi estiż għal 15 jum jekk it-talba tiegħek għandha tkun speċifikata jew ġbir ta' informazzjoni jieħu ż-żmien. Rifjut ta' żvelar ta' informazzjoni fuq talba huma kkunsidrati bħala atti amministrattivi u għandu jinkludi informazzjoni dwar il-possibbiltajiet, il-post, it-tul ta' żmien u proċedura ta' kontestazzjoni tar-rifjut, skont l-Att dwar il-Proċedura Amministrattiva taqsima 57(1). Fil-każ li talba għall-aċċess għal informazzjoni ambjentali u jiġu miċħuda l-aċċess jew li huma ma kellhomx/ma ġietx imwieġba b'mod adegwat, għandu jkollu d-dritt li:

a) jippreżentaw sfida bid-delegazzjoni Estonjana l-Ispettorat għall-Protezzjoni tad-Dejta jew; http://www.aki.ee/en

b) jippreżenta rikors quddiem il-qorti amministrattiva.

Fiż-żewġ proċeduri, inti għandek id-dritt li tikkontesta l-legalità ta' rifjut jew nuqqas ta' tweġiba u titlob l-annullament tad-deċiżjoni u /jew jitolbu biex tittieħed deċiżjoni ġdida. Jippreżentaw sfida bid-delegazzjoni Estonjana l-Ispettorat għall-Protezzjoni tad-Dejta ma jżommokx milli aktar tard titressaq applikazzjoni mal-Qorti li tikkontesta kemm id-deċiżjoni inizjali ta' rifjut jew ta' ħsara/soluzzjoni inadegwata jew id-deċiżjoni meħuda mill-ispettorat fuq l-isfida. Sabiex jippreżentaw sfida bid-delegazzjoni Estonjana l-Ispettorat għall-Protezzjoni tad-Dejta, trid issir dikjarazzjoni orali jew bil-miktub fi żmien 30 jum mid-data li kien informat dwar ir-rifjut eċċ. orali l-isfidi se jiġu rreġistrati mid-delegazzjoni Estonjana l-Ispettorat għall-Protezzjoni tad-Dejta. L-isfida trid tinkludi għadd ta' elementi, pereżempju l-isem u l-informazzjoni għall-kuntatt tal-persuna li tressaq talba għal kontestazzjoni, ir-raġunament tal-isfida, talba ċara eċċ. (il-lista sħiħa ta' elementi meħtieġa tinstab fit-Taqsima 76 tal-Att dwar il-Proċedura Amministrattiva). http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=X40071K4&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=X&query=haldusmenetluse Inti tista' tippreżenta rikors il-qorti amministrattiva bil-posta, billi l-azzjoni bil-miktub jew permezz ta' mezzi elettroniċi (posta elettronika jew sistema elettronika ta' informazzjoni (ta' E-toimik)). http://www.e-toimik.ee/ Japplikaw skadenzi differenti skont il-forma ta' rimedju rikjest:

- 30 jum f'każ li persuna titlob l-annullament tad-deċiżjoni li tirrifjuta t-talba;
- 1 sena jekk il-persuna tfittex risposta minħabba dewmien mill-korp amministrattiv;
- 3 snin jekk il-persuna titlob lill-Qorti tal-Ġustizzja tiddikjara l-attività tal-korp amministrattiv illegali (dikjarazzjoni ta' illegalità, madankollu, ma għandux iwassal għal annullament awtomatiku tad-deċiżjoni).

Għaż-żewġ sfidi bħall-Estonjan l-Ispettorat għall-Protezzjoni tad-Dejta u l-azzjonijiet ma' qrati amministrattivi, tista' tuża rappreżentant legali (jew avukat) iżda dan mhux meħtieġ. Il-qrati (kif ukoll Estonjan) jkollhom aċċess għal informazzjoni li hija s-suġġett tat-tilwima. Dan huwa meħtieġ sabiex jevalwa l-legalità tal-attivitajiet tal-korp amministrattiv inkwistjoni. Il-qrati ma jistgħux jiżvelaw din l-informazzjoni waħedhom iżda jistgħu jeħtieġu li l-informazzjoni li għandha tiġi żvelata jekk l-ebda raġuni għal restrizzjoni (eż. theddid għas-sigurtà nazzjonali jew speċi protetti).

IV. L-aċċess għall-ġustizzja b'parteċipazzjoni pubblika

Proċeduri amministrattivi fi kwistjonijiet ambjentali normalment isiru kif tiftaħ il-proċedimenti. Dan ifisser li l-pubbliku ġenerali jiġi infurmat dwar tali proċedimenti u l-applikazzjoni ta' att amministrattiv u ta' att għandha tkun disponibbli għall-pubbliku. F'każijiet ta' permessi ambjentali u proċeduri tal-EIA, kulħadd għandu d-dritt li jagħmel kummenti bil-fomm jew bil-miktub. F'kawża oħra, għandek id-dritt li tagħmel kummenti jekk għandek interess leġittimu fil-kwistjoni jew id-drittijiet tiegħek jistgħu jiġu affettwati minn tal-att amministrattiv. F'każijiet iktar importanti, smigħ pubbliku se jiġu organizzati wkoll. Ir-regoli ġenerali ta' proċeduri amministrattivi li jinsabu fit-Taqsimiet 46–50, l-Att dwar il-proċedura amministrattiva. http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=X40071K4&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=X&query=haldusmenetluse Speċifikazzjonijiet ulterjuri tal-proċeduri amministrattivi fi kwistjonijiet ambjentali jinsabu f'ħafna atti speċjali li jikkonċernaw il-permessi ambjentali, il-valutazzjoni tal-impatt ambjentali u l-ippjanar tal-ispazju, pereżempju Ambient air Act, l-ilma, il-valutazzjoni tal-impatt ambjentali u sistemi ta' ġestjoni ambjentali, l-Att dwar il-ġestjoni tat-territorju, eċċ.

Jekk m'intix sodisfatt b'deċiżjoni amministrattiva, inti tista' tippreżenta rikors quddiem qorti jew jippreżentaw sfida amministrattiva (VAIE). Sfidi amministrattivi jiġu rieżaminati minn superviżjoni lill-korp amministrattiv jieħu d-deċiżjoni inizjali. F'xi każijiet, l-appelli jiġu riveduti mill-istess korp li ħadu deċiżjoni inizjali, jiġifieri jekk:

- l-awtoritajiet doganali huma taħt kontroll dirett ta' Ministru;
- il-liġi ma tipprovdix superviżur għal dak ta' korp amministrattiv.

Sfidi amministrattivi huma fakultattivi, jiġifieri m'hemmx għalfejn jibagħtu sabiex titħalla tippreżenta rikors il-qorti wara. Madankollu d-dritt li għadha tippreżenta rikors il-qorti wara li l-ilment ġie rivedut u mintix sodisfatt bid-deċiżjoni meħuda. Il-qrati jirrevedu kemm sostantivi kif ukoll proċedurali tal-legalità ta' deċiżjonijiet amministrattivi. Ir-reviżjoni ta' legalità esterna tfisser li l-qrati se tivverifika

Traduzzjoni awtomatika

jekk id-drittijiet proċedurali tagħhom ġew miksura. Dan jista' f'xi każijiet ikun wkoll il-bażi għal annullament ta' deċiżjonijiet mogħtija fi tmiem tali proċedura (jekk irregolaritajiet proċedurali seta' kellu influwenza fuq id-deċiżjoni). Ir-reviżjoni ta' legalità interna tfisser li l-qorti tivverifika jekk il-liġijiet kienu ġew applikati korrettament mill-korp amministrattiv meta tagħmel id-deċiżjoni kkontestata. Il-qrati huma wkoll intitolati li jivverifikaw jekk id-dejta użata mill-korpi amministrattivi bħala l-bażi għad-deċiżjonijiet tagħhom kienet korretta u jekk il-korpi amministrattivi kienet ġabret l-informazzjoni kollha meħtieġa. Barra minn hekk, il-qrati jistgħu jirrevedu jekk id-deċiżjonijiet humiex proporzjonali u l-ebda żbalji evidenti ta' diskrezzjoni, pereżempju, tingħata prijorità lil interessi ekonomiċi mingħajr l-ebda jew kważi l-ebda kunsiderazzjoni għal kunflitti ta' interessi soċjali jew ambjentali. Min-naħa l-oħra, jekk ma jkunx hemm żbalji evidenti ta' diskrezzjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja ma tistax tiddeċiedi jekk id-diskrezzjoni ġiet użata fl-aħjar (l-aktar sinifikanti li jkunu effiċjenti, eċċ.).

Tista' tikkontesta pjanijiet ġeografiċi f'livelli differenti (nazzjonli, kontea, komprensiva u pjanijiet dettaljati) fil-qrati amministrattivi. Il-membri kollha tal-pubbliku li jkollu locus standi fi qrati li jikkontestawhom; kriterji addizzjonali ġeneralment applikabbli fi proċeduri amministrattivi tal-qorti (l-ewwel u qabel kollox ksur tad-drittijiet tiegħek) ma jiġux applikati. Biex tikkontesta d-deċiżjoni li għandek tippreżenta rikors quddiem qorti amministrattiva, fejn proċedimenti fil-qrati amministrattivi normali se jitwettqu. http://www.kohus.ee/et/kohtusse-poordumine/haldusasjad http://www.kohus.ee/en/estonian-courts/contacts Inti tista' tuża rappreżentant (jew avukat) fil-proċedimenti tal-qorti, iżda dan mhuwiex obbligatorju. Meta tkun qed tirrevedi deċiżjoni tal-ippjanar spazjali, il-qrati se tivverifika jekk id-deċiżjoni kienet legali, jiġifieri proċedura amministrattiva ġiet imwettqa b'mod korrett u l-liġijiet l-oħra kollha (sostantiv) ġew applikati b'mod korrett. Il-qrati għandhom jevalwaw ukoll jekk il-korp amministrattiv kellha d-data kollha meħtieġa u ħa kont meħud tal-konsiderazzjonijiet kollha rilevanti. Bħala l-korpi amministrattivi jkollhom setgħa diskrezzjonali wiesgħa fir-rigward ta' kwistjonijiet ta' ppjanar spazjali, il-qorti ma tistax tannulla deċiżjoni għal raġunijiet ta' effiċjenza, id-determinazzjoni eċċ. sakemm ma jkunx hemm żball evidenti ta' diskrezzjoni kienet saret. Dan ikun il-każ pereżempju meta l-awtorità amministrattiva tagħti prijorità lil kunsiderazzjonijiet ekonomiċi mingħajr l-ebda jew kważi l-ebda kunsiderazzjoni tal-ħtiġijiet ta' protezzjoni tan-natura mingħajr spjegazzjoni xierqa.

Rimedju b'mandat ta' inibizzjoni (protezzjoni provviżorja tad-drittijiet tal-persuni") jistgħu jiġu applikati mill-qorti fi kwalunkwe stadju tal-proċedura ġudizzjarja. Biss regoli ġenerali dwar inġunzjonijiet japplika għal każijiet li jikkonċernaw pjanijiet spazjali. Il-qrati jistgħu japplikaw rimedju b'mandat ta' inibizzjoni bbażata fuq applikazzjoni ta' waħda mill-partijiet fit-tilwima, iżda wkoll minn ex officio. Fl-istess ħin huwa applikat biss każijiet fejn l-eżekuzzjoni tas-sentenza tiġi mhedda, pereżempju l-attività tad-detentur tal-permess jista' jibdel/ħsara lill-ambjent b'mod irriversibbli. Regoli speċjali japplikaw għal mandat ta' inibizzjoni f'każijiet li jikkonċernaw il-permessi tal-IPPC.

Id-deċiżjonijiet tal-iskrinjar tal-VIA (deċiżjonijiet dwar jekk tinbediex jew le fil-proċess tal-EIA) huma kkunsidrati bħala atti proċedurali (menetlustoimingud). Dan ifisser li jista' biss jikkontestawhom b'mod separat minn deċiżjonijiet finali (pereżempju permessi ambjentali), jekk:

- dawn jiksru d-drittijiet tiegħek (ħlief drittijiet proċedurali) indipendentement mid-deċiżjoni finali;
- l-illegalità tal-att proċedurali inevitabbilment iwasslu għal deċiżjoni finali jew attività oħra li jiksru d-drittijiet tiegħek.

Skont ġurisprudenza reċenti tal-Qorti Suprema (pereżempju, każi 3–3 — 1–63–11 u 3–3 — 1–101–09) id-deċiżjonijiet tal-iskrinjar tal-VIA jista' jiġi kkontestat separatament biss jekk il-korp amministrattiv kellha obbligu legali li tibda l-proċess tal-EIA. http://www.nc.ee/?id=142 Jekk id-deċiżjoni meħuda fil-qafas tal-iskrining li kienet ibbażata fuq diskrezzjoni (jiġifieri korp amministrattiv kellha l-possibbiltà li tibda l-proċess) ma tistax tiġi kkontestata separatament mid-deċiżjoni finali (eż. it-tniġġis tal-arja tal-ambjent permess jew permess tal-IPPC). Għall-kontestazzjoni ta' skrinjar tal-VIA separatament, għandek tippreżenta rikors quddiem qorti amministrattiva, fejn proċedimenti fil-qrati amministrattivi normali se jitwettqu. http://www.kohus.ee/et/kohtusse-poordumine/haldusasjad http://www.kohus.ee/en/estonian-courts/contacts Biex jingħata locus standi quddiem il-qorti, trid turi li jinkisru d-drittijiet jew l-interessi leġittimi tiegħek huma direttament ikkonċernati. Ksur tad-drittijiet tal-NGOs tal-ħarsien tal-ambjent hija preżunta. Il-qrati se tivverifika jekk il-proċedura twettqet b'mod korrett u d-deċiżjoni skont il-liġi. Il-qrati huma limitati ta' diskrezzjoni fl-eżami tagħhom ta' korpi amministrattivi biex evidenti ħażin biss.

Via deċiżjonijiet tat-tfassil tal-ambitu (deċiżjonijiet dwar il-kontenut u l-portata ta' EIA) huma kkunsidrati bħala atti proċedurali (menetlustoimingud). Dan ifisser li int tista' biss jikkontestawhom b'mod separat minn deċiżjonijiet finali (pereżempju permessi ambjentali), jekk:

- dawn jiksru d-drittijiet tiegħek (ħlief drittijiet proċedurali) indipendentement mid-deċiżjoni finali;
- l-illegalità tal-att proċedurali inevitabbilment iwasslu għal deċiżjoni finali jew attività oħra li jiksru d-drittijiet tiegħek

Għall-kontestazzjoni tad-definizzjoni tal-ambitu tal-EIA separatament, għandek tippreżenta rikors quddiem qorti amministrattiva, fejn proċedimenti fil-qrati amministrattivi normali se jitwettqu. Li jkun hemm b'mod permanenti tal-Qorti, trid turi li jinkisru d-drittijiet jew l-interessi leġittimi tiegħek direttament ikkonċernati. Ksur tad-drittijiet tal-NGOs tal-ħarsien tal-ambjent hija preżunta. Il-qrati se

Traduzzjoni awtomatika

tivverifika jekk il-proċedura twettqet b'mod korrett u d-deċiżjoni skont il-liġi. Il-qrati huma limitati ta' diskrezzjoni fl-eżami tagħhom ta' korpi amministrattivi biex evidenti ħażin biss.

(Approvazzjoni ta' deċiżjonijiet finali tal-EIA bid-Dikjarazzjoni tal-EIA minn korp amministrattiv) huma kkunsidrati bħala atti proċedurali (menetlustoimingud). Dan ifisser li int tista' biss jikkontestawhom b'mod separat minn deċiżjonijiet finali (pereżempju permessi ambjentali), jekk:

- dawn jiksru d-drittijiet tiegħek (ħlief drittijiet proċedurali) indipendentement mid-deċiżjoni finali;
- l-illegalità tal-att proċedurali inevitabbilment iwasslu għal deċiżjoni finali jew attività oħra li jiksru d-drittijiet tiegħek

Kunsens ta' żvilupp jinħareġ separatament minn approvazzjoni ta' dikjarazzjonijiet VIA u huma kkunsidrati bħala atti amministrattivi li jistgħu jiġu kkontestati fil-qrati jekk jiksru d-drittijiet tiegħek. Biex tikkontesta deċiżjonijiet tal-VIA separatament jew li topponi kunsens għall-iżvilupp finali, għandek tippreżenta rikors quddiem qorti amministrattiva, fejn proċedimenti fil-qrati amministrattivi normali se jitwettqu. Li jkun hemm b'mod permanenti tal-Qorti, trid turi li jinkisru d-drittijiet jew l-interessi leġittimi tiegħek direttament ikkonċernati. Ksur tad-drittijiet tal-NGOs tal-ħarsien tal-ambjent hija preżunta. Inti tista' tuża rappreżentant (jew avukat) fil-proċedimenti tal-qorti, iżda dan mhuwiex obbligatorju. M'għandekx għalfejn jipparteċipaw b'mod attiv fil-konsultazzjoni pubblika, tagħmel kummenti eċċ. li jkun hemm, jekk id-drittijiet tiegħek qed jinkisru direttament. Madankollu, fil-prattika, il-parteċipazzjoni attiva fil-proċedimenti jistgħu jkunu importanti sabiex jikkontestaw iżgħar, anqas evidenti nuqqasijiet u proċeduri tal-EIA bid-Dikjarazzjoni tal-EIA. Għaldaqstant, nistiednek tipparteċipa minn kmieni kemm jista' jkun fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet. Ksur ta' drittijiet proċedurali, madankollu, ma jagħtuk id-dritt li jikkontestaw skrinjar tal-VIA, definizzjoni tal-ambitu jew deċiżjoni ta' approvazzjoni, peress li dawn huma atti proċedurali (menetlustoimingud). Il-qrati se tivverifika jekk il-proċedura twettqet b'mod korrett u d-deċiżjoni skont il-liġi. Il-qrati huma limitati ta' diskrezzjoni fl-eżami tagħhom ta' korpi amministrattivi biex evidenti ħażin biss. Meta tkun qed tirrevedi deċiżjonijiet tal-VIA separatament jew il-permessi ta' żvilupp, il-qrati huma permessi wkoll li tivverifika r-riżultati materjali u tekniċi. Madankollu, dawn ma jistgħux ibiddlu l-kontenut tal-att amministrattiv iżda huma permessi biss li din tiġi annullata jekk dawn is-sejbiet huma meqjusa bħala żbaljata.

Rimedju b'mandat ta' inibizzjoni (protezzjoni provviżorja tad-drittijiet tal-persuni") jistgħu jiġu applikati mill-qorti fi kwalunkwe stadju tal-proċedimenti tal-qorti u, bħala prinċipju, anki f'każijiet dwar valutazzjoni tal-impatt ambjentali (VIA) skont ir-regoli ġenerali. Il-qrati jistgħu japplikaw rimedju b'mandat ta' inibizzjoni bbażata fuq applikazzjoni ta' waħda mill-partijiet fit-tilwima, iżda wkoll minn ex officio. Madankollu, il-qrati japplikaw rimedju b'mandat ta' inibizzjoni biss f'każijiet fejn l-eżekuzzjoni tas-sentenza tiġi mhedda, eż. ħsara irriversibbli għall-ambjent. Peress li d-deċiżjonijiet finali dwar l-EIA ma jħallix li persuna tibda bi żvilupp li jistgħu jagħmlu ħsara lill-ambjent (għat-twettiq ta' attivitajiet, il-permess għandu jinħareġ abbażi tad-deċiżjonijiet finali dwar l-EIA), il-qrati ma għandhomx japplikaw is-soltu rimedju b'mandat ta' inibizzjoni fi proċedimenti bħal dawn.

Tista' tappella deċiżjonijiet tal-ħruġ ta' permessi IPPC (ambjentali) keskkonnaamet fil-qrati amministrattivi. http://www.keskkonnaamet.ee/eng Li jkollhom jedd li taġixxi fil-qorti, inti trid turi li d-deċiżjoni tikser id-drittijiet tiegħek; sabiex l-NGOs tal-ħarsien tal-ambjent, il-ksur tad-drittijiet hija preżunta. Biex tikkontesta d-deċiżjoni li għandek tippreżenta rikors quddiem qorti amministrattiva, fejn proċedimenti fil-qrati amministrattivi normali se jitwettqu. http://www.just.ee/10165 Inti tista' tuża rappreżentant (jew avukat) fil-proċedimenti tal-qorti, iżda dan mhuwiex obbligatorju. M'għandekx għalfejn jipparteċipaw b'mod attiv fil-konsultazzjoni pubblika, tagħmel kummenti eċċ. li jkun hemm, jekk id-drittijiet tiegħek qed jinkisru direttament mid-deċiżjoni. Min-naħa l-oħra, jekk ma u jinkisru d-drittijiet proċedurali tiegħek, din tkun raġuni indipendenti għal locus standi fi qrati Estonjana li jkollhom. Barra minn hekk, fil-prattika, il-parteċipazzjoni fi proċedimenti amministrattivi tista' tkun importanti biex jikkontestaw iżgħar, anqas evidenti għal ksur ta' dritt. Għaldaqstant, nistiednek tipparteċipa minn kmieni kemm jista' jkun fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet. Il-qrati se tivverifika jekk il-proċedura twettqet b'mod korrett il-Bord ambjentali u d-deċiżjoni li jinħareġ il-permess IPPC skont il-liġi. Il-qrati huma permessi wkoll li tivverifika r-riżultati materjali u tekniċi, eċċ. Madankollu, dawn ma jistgħux jieħdu post il-kontenut tad-deċiżjoni li toħroġ permess jew l-awtorizzazzjoni stess iżda huma permessi biss li tannulla d-deċiżjoni jekk iqisu li dan huwa illegali. Annullament tad-Deċiżjoni għandhom iwasslu sabiex jinħareġ permess validu. Rimedju b'mandat ta' inibizzjoni (protezzjoni provviżorja tad-drittijiet tal-persuni") jistgħu jiġu applikati mill-qorti fi kwalunkwe stadju tal-proċedura ġudizzjarja. Biss regoli ġenerali dwar inġunzjonijiet japplika għal każijiet li jikkonċernaw il-permessi tal-IPPC. Il-qrati jistgħu japplikaw rimedju b' mandat ta' inibizzjoni bbażata fuq talba ta' waħda mill-partijiet fit-tilwima jew fuq inizjattiva tiegħu stess. Fl-istess ħin hija applikata biss f'każ li l-eżekuzzjoni tas-sentenza tkun mhedda, pereżempju l-attività tad-detentur tal-permess jista' jibdel/ħsara lill-ambjent b' mod irriversibbli. Regoli speċjali japplikaw għal mandat ta' inibizzjoni f'każijiet li jikkonċernaw il-permessi tal-IPPC.

V. aċċess għall-ġustizzja kontra l-atti jew l-ommissjonijiet

Fi kwistjonijiet ambjentali, tista' tressaq talba quddiem il-qorti direttament kontra individwi jew entitajiet ġuridiċi biss għal kumpens għal ħsarat jew biex jitħarsu d-drittijiet ta' proprjetà tiegħek. Dawn id-dikjarazzjonijiet huma regolati minn atti tad-dritt privat, prinċipalment il-liġi tal-obbligi Act) u l-Att tad-dritt ta' proprjetà. http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=X30085K4&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=X&query=V%F5la%F5igusseadus+%28seisuga+18%2E07%2E2011%

29 http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=X0004K11&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=X&query=asja%F5igusseadus Talbiet għal danni u l-protezzjoni tal-proprjetà huma fl-ewwel istanza jinstemgħu mill-qrati tal-kontea. Jekk il-ħsara tiġi kkawżata minn attivitajiet perikolużi għall-ambjent, tista' titlob għal kumpens:

- kumpens għal danni li inti stess (danni għas-saħħa, eċċ.);
- danni għal proprjetà tiegħek;
- danni kkawżati minn deterjorament fil-kwalità ambjentali;
- spejjeż relatati ma' li jkun fiha l-ħsara;
- spejjeż relatati ma' mitigazzjoni ta' konsegwenzi ta' ħsara;
- id-danni li jirriżultaw mill-applikazzjoni ta' miżuri ta' mitigazzjoni.

Int intitolat għal danni mhux kuntrattwali jekk id-dannu jkun ġie kkawżat b'mod illegali u li l-persuna hija ħatja, jiġifieri l-ħsara kienet ikkawżata b'negliġenza jew intenzjonalment. F'xi każijiet, ir-responsabbiltà stretta hija applikata, jiġifieri jiġu aġġudikati danni anke jekk il-persuna ma kinitx tikkawża ħsara b'mod negliġenti jew b'mod intenzjonali. Biex jipproteġu l-proprjetà tiegħek, inti tista' titlob it-tneħħija ta' kwalunkwe ksur ta' drittijiet ta' proprjetà tiegħek.

Jekk xi kwistjoni ambjentali hija relatata għal deċiżjoni amministrattiva, inti tista' tippreżenta talba (rikors) għal qorti amministrattiva direttament kontra l-Istat lill-entità li tkun ħadet id-deċiżjoni (eż. dawk ambjentali). F'dawn il-proċeduri, inti tista' titlob:

- annullament totali jew parzjali tal-att amministrattiv (deċiżjoni finali);
- Ħruġ ta' att amministrattiv jew it-twettiq ta' attività;
- Projbizzjoni għall-ħruġ ta' att amministrattiv jew it-twettiq ta' attività;
- danni kkawżati taħt il-liġi pubblika;
- eliminazzjoni ta' konsegwenzi ta' att amministrattiv illegali jew attività;
- stabbiliment ta' annullament ta' att amministrattiv, l-illegalità ta' att amministrattiv jew attività oħra relatata ma' ċirkustanzi fattwali jew ta' dritt pubbliku.

Huwa importanti li jiġi nnotat li l-annullament ta' att amministrattiv minn qorti ma twaqqfu u għalhekk mhux se joħloq drittijiet u obbligi. Stabbiliment ta' illegalità ta' att amministrattiv mill-Qorti, min-naħa l-oħra, ma ttemmx awtomatika — l-Att għandha titħassar billi hija.

Kwistjonijiet ta' responsabbiltà ambjentali l-awtorità li tidentifika ħsara u persuni responsabbli u huwa intitolat li jieħu l-miżuri meħtieġa, huwa l-Bord ambjentali. http://www.keskkonnaamet.ee/eng Il-Ministeru tal-Ambjent hija responsabbli għan-notifika ta' Stati Membri oħra tal-UE f'każijiet fejn il-ħsara tkun ta' natura transkonfinali. http://www.envir.ee/?set_lang_id=2 Li jinfurzaw ir-responsabbiltà ambjentali għandek l-ewwel tippreżenta talba għal azzjoni quddiem il-Bord ambjentali. Jitlob għal azzjoni tista' tiġi ppreżentata jekk:

- li huma affettwati jew jistgħu jiġu affettwati mill-ħsara ambjentali;
- li jkollhom interess leġittimu fil-kwistjoni; jew
- Id-drittijiet tiegħek huma miksura minħabba ħsara ambjentali jew it-theddida tiegħu.

Għall-NGOs ambjentali, il-ksur tad-drittijiet u l-interessi leġittimi huma preżunti. Jekk il-Bord ambjentali tirrifjuta li tieħu azzjoni u li tkun trid tinforza r-responsabbiltà ambjentali fil-qrati, inti għandek l-ewwel teżawrixxi l-proċedura amministrattiva kollha. Dan ifisser li għandek tippreżenta sfida amministrattiva (VAIE) lill-Ministeru tal-Ambjent fi żmien 30 jum. Il-Ministeru se tagħti d-deċiżjoni tagħha dwar l-isfida tiegħek fi żmien 30 jum. Wara li jkun eżawrixxa l-isfida proċedimenti amministrattivi tista' tressaq talba quddiem il-qorti amministrattiva. Sabiex tikkontesta d-deċiżjoni li ttieħdet dwar it-talba tiegħek għal azzjoni, id-deċiżjoni għandha jew tikser id-drittijiet tiegħek jew jikkonċernaw l-interessi leġittimi tiegħek. Il-qrati huma intitolati jitolbu li l-Bord ambjentali tinforza t-talba tiegħek ta' responsabbiltà ambjentali.

VI. Mezzi oħra ta' aċċess għall-ġustizzja

Jekk persuna tikser il-liġi ambjentali, jistgħu jinbdew proċeduri kriminali mill-awtoritajiet tal-Istat. Ssanzjonati l-atti huma maqsuma f' żewġ kategoriji:

- misdemeanors; u
- reati kriminali.

Traduzzjoni awtomatika

Misdemeanors fi kwistjonijiet ambjentali indirizzati Keskkonnainspektsioon (Environmental Inspectorate) billi akkużi kriminali jitressqu quddiem qrati mill-Uffiċċju tal-Prosekutur (prokuratuur). http://kki.ee/eng/ http://www.prokuratuur.ee/en Jekk tixtieq tikkontesta l-attività, l-inattività jew omissjoni ta' awtorità pubblika, għandek id-dritt li tippreżenta sfida amministrattiva (VAIE). Sfidi amministrattivi huma l-aktar għażla alternattiva għal azzjonijiet ma' qrati; M'hemmx għalfejn jiġu eżawriti qabel il-preżentata ta' rikors. Madankollu, f'ċerti każijiet, eż. fil-qasam tar-responsabbiltà ambjentali, sfidi amministrattivi għandhom ikunu użati qabel ma tkun tista' tippreżenta rikors il-qorti. Jekk issib li att leġiżlattiv imur kontra l-Kostituzzjoni jew xi attività, l-inattività jew omissjoni ta' awtorità pubblika tikser id-drittijiet kostituzzjonali tiegħek, inti tista' tippreżenta applikazzjoni lill-Kanċillier tal-Ġustizzja (interni). http://oiguskantsler.ee/en Il-Kanċillier tal-Ġustizzja tikkontrolla l-kostituzzjonalità tal-att leġislattiv jew attività ta' awtorità pubblika u hu intitolat li jagħmel rakkomandazzjonijiet u proposti bl-għan li tinsab soluzzjoni għas-sitwazzjoni.

Il-Kanċillier tal-Ġustizzja huwa uffiċjal indipendenti li jwettaq żewġ funzjonijiet: http://oiguskantsler.ee/en huwa korp ġenerali ta' petizzjoni (kontra l-awtoritajiet pubbliċi) u the Guardian tal-kostituzzjonalità, tirrevedi atti leġislattivi. Jekk issib xi att leġiżlattiv (nazzjonali jew lokali) tal-gvern tmur kontra l-kostituzzjoni, tista' tibgħat talba lill-Kanċillier tal-Ġustizzja. Il-Kanċillier għandu d-dritt li:

- tipproponi li l-emittent ta' leġiżlazzjoni tidħol f'konformità mal-Kostituzzjoni;
- jibgħat memorandum lil min ippreparah tal-leġislazzjoni (jekk hija għadha qiegħda tiġi abbozzata);
- tressaq rapport quddiem il-Parlament (Riigikogu) biex ikun hemm il-problemi.

Jekk taħseb li ġew miksura d-drittijiet fundamentali tiegħek minn awtorità pubblika, tista' wkoll tissottometti applikazzjoni lill-Kanċillier tal-Ġustizzja. Il-Kanċillier hija intitolata tagħmel:

- Rakkomandazzjoni biex jaġixxi b'mod legali u jsegwu l-prinċipji ta' amministrazzjoni tajba;
- Suġġeriment biex jeliminaw il-ksur.

Jekk ir-rakkomandazzjonijiet jew is-suġġerimenti ma jiġux ikkunsidrati, il-Kanċillier tal-Ġustizzja jistgħu jippreżentaw rapport lill-awtorità ta' superviżjoni tal-aġenzija kkonċernata, il-Gvern tar-Repubblika u l-Parlament (Riigikogu). Rakkomandazzjonijiet u suġġerimenti huma finali u ma jistgħux jiġu appellati fil-qrati. Għalkemm mhumiex legalment vinkolanti lill-awtorità in kwistjoni, normalment huma kkunsidrati minn xi awtoritajiet pubbliċi indirizzati jew tas-superviżuri tagħhom.

L-ispettorat ambjentali hija l-ewwel aġenzija statali responsabbli għall-infurzar tal-liġi ambjentali. Dan jinkludi misdemeanors u l-investigazzjoni ta' reati kriminali mwettqa minn persuni jew kumpaniji fil-qasam tal-liġi ambjentali. Fil-każ ta' misdemeanors, l-ispettorat ambjentali għandu wkoll id-dritt li timponi multi. Għal misdemeanors, id-detenzjoni (arest) jistgħu wkoll jiġu imposti mill-qrati dwar l-applikazzjonijiet mill-ispettorat ambjentali. Jekk inti tidentifika t-tniġġis ambjentali jew inċident, għandek tinnotifika l-Ispettorat Ambjentali, li mbagħad jinvestiga l-kwistjoni.

L-Uffiċċju tal-Prosekutur għandu d-dritt esklużiv li jġibu akkużi għal reati kriminali mwettqa minn persuni jew kumpaniji għall-qrati. Dan huwa wkoll il-każ għal reati kontra l-ambjent; l-investigazzjoni ta' dawn ir-reati hija mwettqa mill-ispettorat ambjentali. Għal reati kriminali, penali finanzjarji (rahaline karistus) jew priġunerija jistgħu jiġu imposti mill-qrati. Prosekuzzjoni privata mhijiex disponibbli fl-Estonja; akkużi kriminali tista' titressaq biss quddiem il-qrati mill-Uffiċċju tal-Prosekutur. http://www.prokuratuur.ee/en Dan japplika wkoll fil-qasam tad-dritt tal-ambjent.

VII. Locus standi

Skont l-Att dwar il-Proċedura Amministrattiva u l-kodiċi tal-proċedura amministrattiva, ir-regoli ġenerali li ġejjin jintużaw sabiex jiġi determinat min huwa intitolat li jikkontesta tal-attivitajiet tal-awtoritajiet pubbliċi. Dawn ir-regoli ma japplikawx biex jikkontestaw id-deċiżjonijiet dwar l-ippjanar tal-użu tal-art, li jista' jiġi kkontestat minn ħadd għal raġunijiet ta' illegalità.

Locus standi	**Il-proċedura amministrattiva**	**Proċedura ġudizzjarja**
Individwi	Ksur tad-drittijiet individwali jew restrizzjoni tal-libertajiet individwali skont l-attività tal-awtoritajiet pubbliċi. Drittijiet jew libertajiet li jistgħu jirriżultaw direttament minn mal-Kostituzzjoni u liġijiet oħra.	Ksur tad-drittijiet individwali skont l-attività tal-awtoritajiet pubbliċi. Fi kwistjonijiet ambjentali, il-persuni li huma direttament ikkonċernati minn attività amministrattiva jista' wkoll jippreżenta applikazzjoni. Interess dirett għandhom ikunu relatati mal-interessi leġittimi tal-persuna; l-attività ta' awtorità pubblika għandu jkollhom impatt reali u sinifikanti fuq dawn l-interessi.

NGOs	Ksur tad-drittijiet individwali jew restrizzjoni tal-libertajiet individwali skont l-attività tal-awtoritajiet pubbliċi. Drittijiet jew libertajiet li jistgħu jirriżultaw direttament minn mal-Kostituzzjoni u liġijiet oħra. Għall-NGOs fil-qasam tal-protezzjoni ambjentali, ksur tad-drittijiet jew libertajiet għandha tiġi preżunta.	Ksur tad-drittijiet individwali skont l-attività tal-awtoritajiet pubbliċi. Fi kwistjonijiet ambjentali, il-persuni li huma direttament ikkonċernati minn attività amministrattiva jista' wkoll jippreżenta applikazzjoni. Interess dirett għandhom ikunu relatati mal-interessi leġittimi tal-persuna; l-attività ta' awtorità pubblika għandu jkollhom impatt reali u sinifikanti fuq dawn l-interessi. Għall-NGOs fil-qasam tal-protezzjoni ambjentali, ksur ta' drittijiet jew interess dirett hija preżunta.
Entitajiet ġuridiċi oħrajn	Ksur tad-drittijiet individwali jew restrizzjoni tal-libertajiet individwali skont l-attività tal-awtoritajiet pubbliċi. Drittijiet jew libertajiet li jistgħu jirriżultaw direttament minn mal-Kostituzzjoni u liġijiet oħra.	Ksur tad-drittijiet individwali skont l-attività tal-awtoritajiet pubbliċi. Fi kwistjonijiet ambjentali, il-persuni li huma direttament ikkonċernati minn attività amministrattiva jista' wkoll jippreżenta applikazzjoni. Interess dirett għandhom ikunu relatati mal-interessi leġittimi tal-persuna; l-attività ta' awtorità pubblika għandu jkollhom impatt reali u sinifikanti fuq dawn l-interessi.
Gruppi ad hoc	Gruppi ad hoc huma biss intitolati jikkontestaw attività amministrattiva fi kwistjonijiet ambjentali u jekk ikunu attivi fil-qasam tal-ħarsien ambjentali. Ksur tad-drittijiet jew libertajiet hija meħtieġa, imma wkoll preżunti għal tali gruppi ad hoc biex jingħata locus standi fi proċeduri amministrattivi.	Gruppi ad hoc huma intitolati li jagħmlu rikors lill-qrati fi kwistjonijiet ambjentali u jekk ikunu attivi fil-qasam tal-ħarsien ambjentali. Ksur ta' drittijiet jew interess dirett hija meħtieġa, iżda wkoll preżunti għal tali gruppi ad hoc li għandhom locus standi.
NGOs barranin	Ksur tad-drittijiet individwali jew restrizzjoni tal-libertajiet individwali skont l-attività tal-awtoritajiet pubbliċi. Drittijiet jew libertajiet li jistgħu jirriżultaw direttament minn mal-Kostituzzjoni u liġijiet oħra.	Ksur tad-drittijiet individwali skont l-attività tal-awtoritajiet pubbliċi. Fi kwistjonijiet ambjentali, il-persuni li huma direttament ikkonċernati minn attività amministrattiva jista' wkoll jippreżenta applikazzjoni. Interess dirett għandhom ikunu relatati mal-interessi leġittimi tal-persuna; l-attività ta' awtorità pubblika għandu jkollhom impatt reali u sinifikanti fuq dawn l-interessi. NGOs ibbażati fl-UE fil-qasam tal-protezzjoni ambjentali, ksur ta' drittijiet jew interess dirett huwa preżunt f'oqsma rregolati mil-liġi tal-UE (eż. IPPC, EIA) skont il-prinċipju tan-nondiskriminazzjoni.
Oħrajn, ta' kull tip	L-awtoritajiet statali ma jistax jikkontesta l-attività ta' awtoritajiet oħra tal-Istat, peress li dawn ma humiex entitajiet legali separati. Fl-istess ħin, lill-muniċipalitajiet lokali tista' tisfida l-attività ta' awtorità pubblika oħra jekk id-drittijiet tagħhom jinkisru jew libertajiet ristretti. L-istess japplika għal persuni ġuridiċi pubbliċi oħra (eż. universitajiet, fondazzjonijiet pubbliċi eċċ.)	L-awtoritajiet statali ma jistax jikkontesta l-attività ta' awtoritajiet oħra tal-Istat, peress li dawn ma humiex entitajiet legali separati. Fl-istess ħin, persuni ġuridiċi pubbliċi oħra (eż. universitajiet, fondazzjonijiet pubbliċi eċċ.) tista' tisfida l-attività ta' awtorità pubblika oħra jekk id-drittijiet tagħhom ma jiġux rispettati. Muniċipalitajiet lokali tista' tikkontesta wkoll attività ta' awtorità pubblika oħra jekk id-drittijiet tagħhom jinkisru jew ixxekkel l-attività kkontestata tfixkel it-twettiq ta' dmirijiethom.

Il-biċċa l-kbira tal-leġiżlazzjoni settorjali u proċedurali fil-qasam tad-dritt tal-ambjent ma jinkludi l-ebda dispożizzjoni speċjali dwar il-locus standi. Dan huwa wkoll il-każ fil-qasam tal-valutazzjoni tal-impatt ambjentali u l-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis. Għalhekk, int eliġibbli biex jitressaq rikors skont ir-regoli ġenerali li jinsabu fil-Kodiċi tal-Proċedura tal-Qorti Amministrattiva. Madankollu, regoli speċjali huma misjuba fil-qasam tal-ippjanar spazjali. Fl-ippjanar spazjali, il-locus standi r-regoli huma differenti minn dawk f'oqsma oħra tad-dritt amministrattiv, fosthom il-liġijiet ambjentali. Skont l-Att dwar il-ġestjoni tat-territorju, int intitolat li jressaq azzjoni quddiem il-qorti amministrattiva li jikkontesta d-deċiżjoni li jiġi stabbilit pjan ġeografiku jekk:

- drittijietek ikunu nkisru jew ġew ristretti l-libertajiet tiegħek;
- tqis li d-deċiżjoni tmur kontra liġijiet u atti legali oħra.

Traduzzjoni awtomatika

Dan ifisser li tista' tikkontesta deċiżjoni amministrattiva finali dwar pjan ġeografiku għal raġunijiet ta' legalità, mingħajr ma juri tħassib. Il-Kanċillier tal-Ġustizzja hija kkunsidrata bħala entità legali separata; Għalhekk, għandu d-dritt li jikkontesta attività tal-awtoritajiet pubbliċi li jipproteġu d-drittijiet tiegħu permezz ta' kemm sfidi amministrattivi u billi jressqu rikors quddiem il-qorti. Barra minn hekk, il-Kanċillier tal-Ġustizzja għandha d-dritt li tagħti bidu għal proċedimenti dixxiplinari kontra l-imħallfin. Jistgħu jinbdew proċedimenti dixxiplinari jekk l-imħallef, b'mod illegali, ma ssodisfax l-obbligi professjonali tiegħu jew ikun wettaqhom b'mod mhux xieraq. Proċeduri dixxiplinari huma diskussi minn Awla dixxiplinari li tikkonsisti minn imħallfin minn diversi livelli tas-sistema tal-qorti. Il-prosekuturi pubbliċi għandhom permanenti esklużiva fi proċedimenti kriminali, jiġifieri l-imħallfin biss jistgħu jġibu akkużi għal reati kriminali (kuriteod). L-ispettorat ambjentali li għandha locus standi fi qrati ta' prevenzjoni (misdemeanors väärteod). Għal misdemeanors, l-Awtorità tista' timponi multi waħedhom; Min-naħa l-oħra ta' detenzjoni jistgħu jiġu imposti biss mill-qrati fuq talba tal-ispettorat.

VIII. Rappreżentanza legali

Fi proċedimenti tal-qorti fi kwistjonijiet ambjentali tista' tagħżel li tirrappreżenta int stess, jew permezz ta' rappreżentant legali professjonali. Inti tista' tagħti b'kuntratt wara li jirrappreżentawk fil-qrati:

- Avukati (advokaat) li jagħmlu parti minn Assoċjazzjoni tal-Avukati Estonjana; http://www.advokatuur.ee/?id=4&PHPSESSID=e2c9799e016cde30434d1dec06f20c67
- persuni b'livell għoli ta' edukazzjoni legali, jiġifieri persuni li kisbu mill-inqas grad ta' Masters fil-liġi jew kwalifika ugwali.

Huma biss avukati bil-liċenzja jista' jirrappreżenta wieħed mill-ogħla qorti — il-Qorti Suprema tal-Estonja. Ir-rappreżentanti legali huma intitolati biex jaġixxu għan-nom tiegħek u jirrappreżentak anki fl-assenza tiegħek. Fl-istess ħin, inti tista' wkoll tillimita s-setgħat ta' rappreżentant kuntrattwali tiegħek. Restrizzjoni tas-setgħat hija kkunsidrata mill-Qorti tal-Ġustizzja fil-każ biss li jinnotifikaw lill-Qorti tal-Ġustizzja u lill-partijiet l-oħra tagħha. Qrati jikkunsidraw biss ir-restrizzjonijiet li:

- l-għan il-proċedura permezz ta' kompromess; jew
- iwarrbu kawża.

Tista' tuża wkoll l-avukati fi proċedimenti tal-qorti fi kwistjonijiet ambjentali. Għall-kuntrarju ta' rappreżentanti legali, tagħti parir legali huma ġeneralment mhux permess jaġixxi f'ismek u mingħajr il-preżenza tiegħek. Madankollu, huma intitolati li jieħdu sehem fil-proċedimenti miegħek u jagħmel ukoll dikjarazzjonijiet u pretensjonijiet eċċ. tali stqarrijiet, dikjarazzjonijiet eċċ. huma attribwiti lill-persuna kkonċernata, sakemm ma tkunx immedjatament jikkoreġuhom. Il-qrati se jispjegaw ukoll dan id-dritt, jekk jiddeċiedu li jużaw avukat. Lista ta' uffiċċji tal-liġi kollha assoċjati ma' Assoċjazzjoni tal-Avukati Estonjana imqassma skont il-lokalità tagħhom tinsab hawnhekk. https://www.advokatuur.ee/eng/advocates/find-advocates?attorney_filter%5Bregion%5D=&attorney_filter%5Bletter%5D=&attorney_filter%5Btype%5D%5B%5D=Assotsieerunud+liige Diversi uffiċċji legali aktar prominenti telenka wkoll il-liġi ambjentali bħala qasam fejn joffru servizzi legali (inkluża r-rappreżentazzjoni), eż.:

- Glimstedt
- Maria MÄGI
- SORAINEN
- Varul
- Raidla norcus Lejins &

Assistenza legali (inkluża r-rappreżentazzjoni) fi kwistjonijiet ambjentali huwa pprovdut ukoll minn Ċentru tad-Dritt fil-qasam tal-Ambjent Estonjan. http://k6k.ee/en Dan tal-aħħar jikkostitwixxi interess pubbliku NGO; Għalhekk ma tipprovdix assistenza legali f' każijiet fejn dan ikun kuntrarju għall-interess pubbliku.

IX. Evidenza

Fi kwistjonijiet ambjentali, bħal fi kwistjonijiet amministrattivi oħra, li huma mistennija li jipprovdu evidenza li tappoġġa t-talbiet tiegħek. Għandek tipprovdi evidenza, b'azzjoni jew proċedimenti preliminari (qabel is-smigħ) l-aktar reċenti. Jekk ma tistax tipprovdi evidenza (eż. meta d-dejta tkun miżmuma minn persuna privata li jirrifjuta li jaqsmuha), għandek tispjega għaliex dan ma jkunx possibbli u meta l-evidenza tista' tinstab. Jekk il-Qorti ssib li m'hemmx biżżejjed evidenza, dawn jistgħu jew nitolbok tipprovdi jew tiġbor dan waħedhom. Jekk ma tipprovdix evidenza li ssostni klejm u l-qorti ma tistax tinġabar evidenza waħdu, il-Qorti tista' tiddeċiedi li t-talba tiegħek mhuwiex sostanzjat. L-ebda tip ta' evidenza huwa bħala prinċipju ppreferut mill-Qorti. Barra minn hekk, il-partijiet ma jistgħux jillimitaw it-tipi ta' evidenza ammissibbli jew jagħtu prijorità lil xi tip ta' provi. L-evidenza kollha tiġi evalwata minn kull aspett, b'mod ġenerali u oġġettiv, b'kont meħud ukoll ir-rabtiet bejn provi differenti. L-imħallfin li jieħdu d-deċiżjoni finali dwar jekk talba tkun ġiet ippruvata b'evidenza bbażata fuq il-kuxjenza tagħhom. Għandek tipprovdi prova matul proċedimenti

Traduzzjoni awtomatika

preliminari (qabel is-smigħ) l-aktar tard. Tista' tintroduċi provi ġodda wara li l-qorti tkun bdiet tisma' biss fil-każijiet eċċezzjonali li ġejjin:

- Il-Qorti tal-Ġustizzja ma jorganizzax seduta tal-qorti (eż. fi proċedimenti bil-miktub) u l-ebda skadenza għall-forniment ta' evidenza ġiet stabbilita qabel is-seduta ta' smigħ bdiet;
- tipprovdi evidenza ġdida ma għandhiex iddewwem il-proċeduri tal-qorti; jew
- Int tista' turi li kellhom raġuni tajba għal dewmien.

Il-qrati jistgħu jitolbu parti fil-proċedimenti jew tal-impjegati tagħha, kwalunkwe awtorità pubblika jew istituzzjoni tal-kreditu, kumpanija tal-assigurazzjoni, fond ta' investiment (eż. bank) li jipprovdi informazzjoni li hija meħtieġa għas-soluzzjoni tat-tilwim u li tiġi preżunta li tkun fil-pussess ta' dik il-persuna. Il-qrati se tiġi stabbilita skadenza u l-persuni li huma obbligati li jipprovdu informazzjoni f'dak iż-żmien. Jekk huma jiksru dan l-obbligu, il-qorti tista' timponi multa. Jekk trid tuża l-opinjoni ta' espert fi proċedimenti tal-qorti bħala evidenza li jista' jqabbad espert u jipprovdi l-opinjoni tiegħu/tagħha bħala evidenza. Alternattivament, tista' wkoll titlob lill-Qorti biex jorganizzaw opinjoni esperta f'proċedimenti preliminari (qabel is-smigħ fil-qorti). Il-qrati jistgħu jitolbu opinjoni esperta biex tiddeċiedi kwistjoni li huwa importanti għall-każ u teħtieġ għarfien espert. L-opinjonijiet tal-esperti jiġu trattati bħala tipi oħra ta' provi, jiġifieri huma vvalutati flimkien ma' informazzjoni oħra rilevanti biex ikun iddeterminat jekk pretensjoni ġie ppruvat jew le. Għalhekk dawn ma jkunux direttament vinkolanti fuq l-imħallfin. Min-naħa l-oħra, il-qrati ma jistax jikkontesta r-riżultati tal-opinjoni esperta fuq mozzjoni tagħhom stess.

Rimedju b'mandat ta' inibizzjoni.

Jekk inti tikkontesta deċiżjoni amministrattiva jew fil-qorti jew permezz ta' sfida amministrattiva (VAIE), ma għandhiex awtomatikament taffettwa l-effett legali tiegħu. Dan ifisser li minkejja l-isfida, id-deċiżjoni għadhom jistgħu jiġu estiżi. Pereżempju, jekk id-deċiżjoni tippermetti kumpanija li minnhom joħorġu sustanzi li jniġġsu fl-arja ambjentali, hija tista' tagħmel dan biss jekk inti ressqu rikors kontra din id-deċiżjoni quddiem qorti. Id-deċiżjonijiet amministrattivi jistgħu fil-prinċipju jsiru minn meta ssir valida. Jekk id-deċiżjoni ma għandhomx għalfejn ikunu mħabbra pubblikament, se ssir valida malli l-persuna li lilha tkun indirizzata tkun innotifikata. Jekk id-deċiżjoni għandha titħabbar pubblikament, hija normalment isir validu fl-10 jum wara l-pubblikazzjoni. Sabiex jiġi kkontestat l-att jew permezz ta' sfida amministrattiva (VAIE) jew fil-Qorti ma għandhiex awtomatikament taffettwa l-validità tad-deċiżjoni. Dan ifisser li jistgħu jiġu implimentati immedjatament wara li ssir valida. Jekk inti tikkontesta deċiżjoni amministrattiva dwar kwistjonijiet ambjentali u l-qorti tista' tagħmel rikors għal mandat ta' inibizzjoni. Fl-istess ħin, rimedju b'mandat ta' inibizzjoni jistgħu fi kwalunkwe żmien jiġu applikati mill-qorti ex officio wkoll. Rimedju b'mandat ta' inibizzjoni tista' tieħu diversi forom — xorta tista' titlob li l-Qorti tal-Ġustizzja jogħġobha:

- jissospendi l-validità jew l-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni amministrattiva;
- jipprojbixxu korp amministrattiv biex tagħmel id-deċiżjoni kkontestata;
- titlob lill-korp amministrattiv li tagħmel id-deċiżjoni kkontestata;
- qbid ta' assi;
- tipprojbixxi lill-persuna indirizzata mid-Deċiżjoni (eż. kumpanija tax-xogħol fil-minjieri li rċevew permess għat-tħaffir) li jwettqu attivitajiet irregolati fid-deċiżjoni jew tobbliga lil dawn l-Istati biex iwettquhom jew jistabbilixxu obbligi addizzjonali għal din l-attività, eż. jipprovdu garanziji għalik.

Jekk tagħżel li jikkontesta deċiżjoni amministrattiva permezz ta' sfida amministrattiva (VAIE), tista' tapplika wkoll għal rimedju b' mandat ta' inibizzjoni biex jiġi applikat mill-Qorti Ġenerali. Tista' tapplika għal rimedju b'mandat ta' inibizzjoni fi kwalunkwe ħin matul il-proċedimenti tal-qorti jew il-kontestazzjoni amministrattiva (VAIE), għaldaqstant ma hemm l-ebda data ta' skadenza. Ma kellhom għalfejn jipprovdu ebda garanzija għal danni possibbli jew telf ekonomiku li jista' jirriżulta mill-applikazzjoni ta' rimedju b' mandat ta' inibizzjoni. Fl-istess ħin, trid tħallas tariffa tal-Istat għall-applikazzjoni. L-applikazzjoni tiegħek għal rimedju b'mandat ta' inibizzjoni li jkollha tipprovdi mill-inqas dan li ġej:

- l-oġġett tat-tilwima;
- ir-raġunijiet għall-applikazzjoni ta' ċirkostanzi li jeħtieġu (IT);
- miżura preferuta ta' inġunzjonijiet;
- Identifikazzjoni personali tiegħek u l-informazzjoni ta' kuntatt.

Rimedju b'mandat ta' inibizzjoni huwa applikat mill-qrati biss jekk il-protezzjoni tad-drittijiet tiegħek jew fil-kisba tal-objettiv ta' sfida tiegħek jistgħu jkunu imprattikabbli jew impossibbli. Il-qrati se jieħu deċiżjoni dwar inġunzjonijiet permezz ta' deċiżjoni ġudizzjarja. Tista' tikkontesta din is-sentenza tal-Qorti billi jiġi ppreżentat appell fi żmien 15 jum minn meta jingħata. Int għandek tindirizza l-

Traduzzjoni awtomatika Traduzzjoni awtomatika

appell lill-qorti distrettwali iżda jiffajljawhom il-qorti amministrattiva li waslet għad-deċiżjoni li tkun ta' sfida. Il-Qorti Amministrattiva se tikkunsidra l-ammissibbiltà tal-appell u tħejji r-reviżjoni tagħha fil-qorti distrettwali jew jissodisfawha waħdu.

XI. Fuq l-ispejjeż

Jekk tixtieq tippreżenta rikors il-qorti li għandek tqis żewġ kategoriji ta' spejjeż possibbli: spejjeż tal-qorti (kohtukulud) u spejjeż extraġudizzjarji (kohtuvälised kulud). L-ispejjeż huma spejjeż li huma essenzjali biex tisma' l-kawża, jiġifieri tariffa tal-Istat (riigilõiv), is-sigurtà u l-ispejjeż essenzjali għall-proċediment (eż. spejjeż relatati ma' xhieda, esperti, il-ksib ta' provi, eċċ.). Spejjeż extraġudizzjarji huma spejjeż li mhumiex essenzjali biex tisma' l-kawża, pereżempju miżati għal konsulenti legali u rappreżentanti kuntrattwali, spejjeż tal-ivvjaġġar tal-parteċipanti tal-proċediment, pagi mhux riċevuti minħabba t-tilwima eċċ. Jekk tixtieq tibda kawża kontra deċiżjoni amministrattiva, għandek tħallas tal-Istat rispettiv tagħhom. Għandek tħallas miżata oħra għal appell lill-qorti distrettwali fuq sentenza tal-qorti jew tat-tribunal amministrattiv. Aktar tagħrif dwar dan ikun jista' jinstab hawnhekk.https://e-justice.europa.eu/content_costs_of_proceedings-37-ee-en.do?init=true&member=1

XII. Mekkaniżmi ta' għajnuna finanzjarja

Il-qrati amministrattivi jistgħu jagħmlekx eżenti milli tħallas it-taxxi tal-Istat u tas-sigurtà kif ukoll l-ispejjeż essenzjali għall-proċediment (eż. spejjeż relatati ma' xhieda, esperti, il-ksib ta' provi, eċċ.). Tista' tiġi eżentata minn dawn l-ispejjeż b'mod sħiħ jew parzjalment biss. Għażla oħra hija li m'għandekx tħallas minn qabel f'daqqa (bħalma hija r-regola), iżda tista' tħallashom bin-nifs. Biex jirċievu eżenzjoni trid tapplika għaliha. Fl-applikazzjoni, trid tipprovdi l-informazzjoni li ġejja:

- proċedimenti li għalihom qed tintalab eżenzjoni;
- ir-rwol tiegħek f'dawn il-proċedimenti kif ukoll it-talbiet prinċipali tiegħek;
- Bażi għat-talba tiegħek jew oġġezzjoni.

Jekk tapplika għal eżenzjoni bħala persuna fiżika (individwali), ikollok bżonn iżżid dikjarazzjoni dwar is-sitwazzjoni finanzjarja tiegħek (kif ukoll tal-familja tiegħek) u dokumenti oħra li jagħtu prova ta' din id-dikjarazzjoni. Il-formoli għad-dikjarazzjoni u l-applikazzjoni għal eżenzjoni flimkien ma' aktar informazzjoni jinsabu fil-paġna web tal-Ministeru tal-Ġustizzja. https://www.just.ee/en/state-legal-assistance-0 L-applikazzjoni għandha tinkiteb jew bl-Estonjan jew bl-Ingliż. Jekk tapplika għal eżenzjoni bħala rappreżentant ta' persuna ġuridika (organizzazzjoni) ikollok bżonn iżżid kopja tal-istatut ta' dik l-organizzazzjoni u kopja attestata fir-rapport annwali tas-sena preċedenti. Wara li tirċievi l-applikazzjoni u dokumenti addizzjonali, il-qorti tiddeċiedi jekk li jeżentak minn spejjeż u sa liema punt. L-eżenzjoni tingħata biss jekk ma tistax tħallas l-ispejjeż minħabba s-sitwazzjoni ekonomika tiegħek u l-parteċipazzjoni tiegħek tista' titqies bħala suċċess. L-eżenzjonijiet ma tingħatax jekk:

- b'mod ċar ma għandhomx locus standi;
- benefiċċji possibbli għalik mis-sentenza ma jistax jitqies bħala proporzjonali mal-ispejjeż mal-ispejjeż, jew
- l-għanijiet tiegħek ma tistax tintlaħaq din l-isfida.

Għajnuna finanzjarja diretta mhix disponibbli għal proċedimenti tal-qorti. Tista' tkun eżentata biss l-ispejjeż li jridu jitħallsu bil-quddiem (ara hawn fuq) jew jirċievu assistenza legali ffinanzjati mill-Istat. Minbarra li jkunu eżenti mill-ispejjeż tista' tingħata wkoll assistenza legali ffinanzjati mill-Istat. L-għajnuna legali mill-istat tingħata minn avukati tal-avukati (Membri) li huma inizjalment imħallsa mill-Istat. Dan ma jfissirx li l-għajnuna għandha tkun mingħajr kundizzjonijiet għal ħlas. F'xi każijiet, xorta jkollok tħallas parti mill-ispejjeż, jew jagħmlu dan f'pagamenti qabel jew wara s-sentenza. Il-kundizzjonijiet għal applikazzjonijiet u r-reviżjoni tal-applikazzjonijiet huma l-istess bħal għal eżenzjoni tal-ispejjeż mill-qorti (ara hawn fuq). Informazzjoni addizzjonali u tagħrif jista' jinstab fuq il-paġna web tal-Ministeru tal-Ġustizzja. https://www.just.ee/en/state-legal-assistance-0 Ditti legali ġeneralment ma jagħti għajnuna legali mingħajr ħlas, għalkemm jista' jkun hemm każijiet eċċezzjonali ħafna. Hemm żewġ uffiċċji ta' konsultazzjoni legali fejn l-istudenti tal-liġi jipprovdu assistenza legali lill-pubbliku mingħajr ħlas — f'Tallinn u f'Tartu. L-ebda minn dawn il-kliniċi legali ddefiniet l-oqsma li fihom tingħata assistenza. Fl-istess ħin, l-istudenti l-għarfien tagħhom f'oqsma speċifiċi tal-liġi ambjentali tista' tkun ristretta. Barra minn studenti", "kliniki legali" li joperaw spiżeriji legali f'Tallinn u Tartu Jõhvi (magħruf li jagħmlu dan sal-15 ta' Diċembru). Avukati professjonali jipprovdi assistenza legali bla ħlas, iżda sfortunatament l-ebda waħda minnhom hija speċjalizzata fil-liġi ambjentali. Id-delegazzjoni Estonjana Environmental Law", l-organizzazzjoni tal-liġi ambjentali ta' interess pubbliku li jopera f'Tartu. Fil-passat kien ipprovda għajnuna legali mingħajr ħlas fuq bażi ta' proġett għall-pubbliku. Barra minn hekk, dawn jipprovdu assistenza legali bi ħlas fi kwistjonijiet ambjentali lill-pubbliku fuq bażi regolari. Aktar informazzjoni dwar il-kundizzjonijiet tas-servizz jista' jinstab fuq il-paġna ewlenija tagħhom. http://k6k.ee/activities/legal-services

XIII. Tempestività

Fl-Estonja, ma hemm l-ebda limitu taż-żmien applikabbli għal kull deċiżjoni amministrattiva. Madankollu, hemm limiti ta' żmien speċifiċi għal ċerti tipi ta' deċiżjonijiet. Pereżempju, il-Bord ambjentali huwa obbligat li jieħu deċiżjoni fuq applikazzjoni għal

Traduzzjoni awtomatika
Traduzzjoni awtomatika

permess ambjentali integrat fi żmien 120 jum. Jekk il-korp amministrattiv jara li ma jistax jagħti d-deċiżjoni tiegħu fit-terminu previst mil-liġi, hija għandha tgħarraf lil min jagħmel it-talba ta' żmien probabbli u jagħti r-raġunijiet għad-dewmien. Jekk drittijietek ma jiġux rispettati minħabba dewmien, int intitolat għal kumpens ikkawżat minn dewmien jew dewmien li jista' jikkontesta f'qorti amministrattiva jew permezz ta' sfida amministrattiva (VAIE). F'każijiet fejn dan ikun previst fil-liġi, id-dewmien jista' jitqies bħala approvazzjoni impliċita għal applikazzjoni għal deċiżjoni favorevoli (eż. xi permess). Jekk tixtieq tippreżenta rikors kontra att amministrattiv ambjentali, normalment għandek tagħmel dan fi żmien 30 jum. L-iskadenza ta' żmien jibda jgħodd mid-data li fiha tkun ġiet innotifikata. B'mod eċċezzjonali, l-iskadenza li fiha tista' tippreżenta rikors huwa ta' tliet snin, jekk:

- għandek tfittex kumpens għal danni kkawżati minn korp amministrattiv;
- li tfittex li telimina l-effetti ta' att amministrattiv illegali;
- tixtieq li l-att amministrattiv jiġi ddikjarat illegali.

Il-Qorti l-ewwel se jirrevedi l-azzjoni u jagħtik 15 jum biex temenda jew ittemm dan jekk ikun fih nuqqasijiet żgħar. Meta qorti tiġi organizzata sessjoni, il-perijodu bejn l-għoti ta' azzjoni tiegħek lil partijiet oħra u s-sessjoni għandha tkun mill-anqas 30 jum. Inti tista' tippreżenta fatti ġodda jew it-talbiet wara li tkun ressaqt azzjoni biss jekk ikunu jistgħu jitwasslu lill-Partijiet l-oħra mill-Qorti mill-inqas 7 ijiem qabel is-seduta tal-qorti. F'każ ta' proċedimenti bil-miktub, li huma permessi jekk ikunu jistgħu jingħataw lil partijiet oħra mill-inqas 7 jum qabel id-data ta' skadenza għall-kisba ta' dokumenti. Il-Qorti tal-Ġustizzja għandha tagħmel u tħabbar id-deċiżjoni tagħha fi żmien 30 jum wara l-aħħar seduta ta' smigħ (id-data ta' skadenza għall-kisba ta' dokumenti f'każ ta' proċedimenti bil-miktub). F'każijiet eċċezzjonali (eż. meta l-volum ta' materjali hija eċċezzjonalment kbir jew eċċezzjonalment kumplessi), din l-iskadenza tista' tiġi estiża għal 60 jum. Li jiġi ppreżentat appell minn deċiżjoni mogħtija mill-qorti amministrattiva tal-Qorti Distrettwali, għandek tagħmel dan fi żmien 30 jum minn mindu titħabbar. L-appelli quddiem il-Qorti Suprema għal sentenza tal-qorti distrettwali għandhom jiġu ppreżentati fi żmien 30 jum. Jekk tixtieq tikkontesta deċiżjoni tal-qorti, għandek tressaq appell fi żmien 15 jum. Billi kwistjonijiet ambjentali jistgħu jkunu pjuttost differenti fil-kumplessità tagħhom, kemm fil-fatt kif ukoll fil-liġi, huwa diffiċli li wieħed jgħid kemm il-każ se ddum. Fattur ieħor li jagħmilha diffiċli li jiġi vvalutat kemm kwistjonijiet ambjentali se tidħol f'qorti huwa limitat prattika f'dan il-qasam. Madankollu, żmien medju ta' proċediment fil-qrati ta' prima istanza fl-2013 kien ġej:

Kawżi ċivili — 168 jum

Kawżi kriminali — 262 jum

Kawżi — 62 jum

Kawżi amministrattivi — 144 jum

Bħala kawżi ambjentali huma pjuttost kumplessi meta mqabbel ma' ħafna kawżi tal-liġi amministrattiva, li tista' ddum aktar mill-medja ippreżentat hawn fuq. Ma hemm l-ebda skadenza stabbilita biex issolvi każ bħala tali, ħlief ir-rekwiżit ġenerali biex isolvuha fi "żmien raġonevoli". Madankollu, hemm limitu ta' żmien għat-teħid ta' deċiżjoni wara li l-qorti tkun ġabret biżżejjed informazzjoni. Wara l-aħħar seduta ta' smigħ jew id-data tal-għeluq għall-preżentazzjoni ta' dokumenti f'każ ta' proċedimenti bil-miktub, il-Qorti tal-Ġustizzja hija obbligata li tagħti d-deċiżjoni tagħha fi żmien 30 ijiem. F'każijiet eċċezzjonali biss (eż. meta jkun hemm ammont kbir ta' materjali jew il-każ huwa estremament kumpless fattwalment jew legalment), dan il-limitu ta' żmien jista' jiġi estiż għal 60-il jum. Ma tistax tappella kontra sentenza li ngħatat biss minħabba f'dewmien. Int tista' tapplika għal danni kkawżati minn dewmien sakemm ma jkunx imħallef ukoll wettqet reat kriminali (eż. aċċetta tixħim id-dewmien tas-sentenza). Madankollu, tista' tittieħed azzjoni dixxiplinarja kontra mħallef, jekk tonqos milli tagħti s-sentenza fil-ħin u dan intenzjonalment jew minħabba negliġenza. Tista' tittieħed azzjoni dixxiplinarja kontra mħallef biss minn presidenti ta' qrati amministrattivi, qrati distrettwali u Prim Imħallef tal-Qorti Suprema kif ukoll Kanċillier tal-Ġustizzja. http://oiguskantsler.ee/en

XIV. Kwistjonijiet oħra

Bħala regola, jikkontestaw id-deċiżjonijiet ambjentali hija possibbli biss wara d-deċiżjoni finali — att amministrattiv (haldusakt), eż. permess ambjentali, pjan ġeografiku, eċċ. — li tkun ġiet maħruġa. Għalhekk, id-deċiżjonijiet ambjentali normalment ikunu kkontestati wara proċedura amministrattiva bl-għan li deċiżjoni amministrattiva li tista' taffettwa d-drittijiet tal-individwi hija kompluta. Sħiħa, dettaljata u informazzjoni li tinftiehem faċilment dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali għadha mhijiex disponibbli. Barra minn hekk, il-biċċa l-kbira tal-materjali disponibbli inġabru qabel l-adozzjoni tal-kodiċi l-ġdid tal-proċedura amministrattiva u xi informazzjoni jista' ma jkunx aġġornat. Madankollu, hemm ftit sorsi ta' informazzjoni li tista' tkun utli:

- informazzjoni dwar it-tressiq ta' kawża quddiem qorti amministrattiva, regoli proċedurali, eċċ. Peress li hemm biss għadd limitat ħafna ta' dettalji speċifiċi fil-qasam tal-liġi ambjentali (prinċipalment regoli inqas stretti dwar il-locus standi), li l-biċċa l-kbira minnu huwa applikabbli (bl-Estonjan);
- pariri dwar l-aċċess għall-ġustizzja għal gruppi ad hoc fi kwistjonijiet ambjentali (bl-Estonjan)

Traduzzjoni awtomatika

- Xi pariri dwar l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali (bl-Estonjan)

Hemm żewġ metodi ta’ soluzzjoni alternattiva għat-tilwim tista’ tintuża fi kwistjonijiet ambjentali. L-ewwel kawża tal-Qorti jistgħu jintemmu permezz ta’ kompromess. Barra minn hekk, il-konċiljazzjoni bħala tip speċifiku ta’ kawża huwa disponibbli mill-1 ta’ Jannar 2012 (sa mid-dħul fis-seħħ tal-Kodiċi l-ġdid ta’ Proċedura Amministrattiva). Il-Partijiet jistgħu jilħqu kompromess wara negozjati extraġudizzjarji bejniethom. Jekk il-kompromess tista’ taffettwa d-drittijiet ta’ partijiet terzi, l-approvazzjoni tagħhom hija meħtieġa wkoll. Sabiex wieħed jiftaħ kawża fi tmiemha permezz ta’ kompromess, il-qorti għandha tapprovaha. Il-qrati jistgħu jirrifjutaw l-approvazzjoni jekk huwa illegali, impossibbli biex jitwettaq jew tikser id-drittijiet ta’ terzi persuni li ma ġewx inklużi fil-proċedura. Il-konċiljazzjoni hija tip speċjali ta’ proċedimenti tal-qorti amministrattiva li fih il-partijiet isolvu d-disputa permezz ta’ negozjati taħt id-direzzjoni ta’ mħallef. Il-proċedimenti ta’ konċiljazzjoni huma użati biss jekk il-partijiet u terzi persuni jaqblu magħha. Inti tista’ tiddeċiedi li tagħlaq il-proċedimenti ta’ konċiljazzjoni f’kull ħin; F’dan il-każ, proċedura kontradittorja tas-soltu se jintużaw biex isolvu t-tilwima. Il-konċiljazzjoni hija disponibbli biss fi qrati amministrattivi, qrati tal-Prim’ Istanza.

XV. Tkun barrani

B’mod ġenerali, l-istess regoli proċedurali japplikaw għalik jekk inti barrani u tikkuntesta deċiżjoni amministrattiva bl-Estonjan qrati amministrattivi. Jekk tixtieq li jaġixxi bħala rappreżentant ta’ persuna ġuridika barranija (organizzazzjoni), għandek tipprovdi barra minn hekk prova tal-kapaċità ġuridika tagħha u fir-rappreżentanti awtorizzati. Proċedimenti tal-qorti jsiru bl-Estonjan biss, dan ifisser li d-dokumenti kollha u dikjarazzjonijiet għandhom normalment jiġu tradotti jew interpretati. B’mod eċċezzjonali, tista’ tagħmel dikjarazzjonijiet b’lingwa oħra mingħajr traduzzjoni jew interpretazzjoni jekk ma titkellimx tal-Estonja u l-partijiet l-oħra kollha jifhmu d-dikjarazzjonijiet. Jekk inti tippreżenta dikjarazzjoni bil-miktub jew dokument f’lingwa barranija, il-qorti se tirrikjedi li jiġu tradotti minnek jew l-organizzazzjoni t-traduzzjoni tagħhom. Il-Qorti ma teħtieġx tippermettilek tittraduċi d-dokument jekk dan huwa kkumplikat wisq jew impossibbli. Jekk it-traduzzjoni tkun meħtieġa u inti tonqos milli tipprovdi traduzzjoni sad-data ta’ skadenza stabbilita mill-Qorti, id-dokument jew dikjarazzjoni bil-miktub li tista’ tiġi injorata. Tista’ wkoll titlob lill-Qorti biex jorganizzaw it-traduzzjoni (f’dak il-każ, għandek xorta jkollha tħallas għat-traduzzjoni). Jekk possibbli, it-tradutturi tal-Qorti huma użati. Għas-servizzi tagħhom, trid tħallas tariffa tal-Istat. Jekk inti ma titkellimx Estonjana, il-Qorti se jinkludu traduttur fil-proċedimenti dwar l-applikazzjoni tiegħek jew f’isimha stess. Jekk dan ma jistax isir immedjatament, il-Qorti se jitolbok sabiex isib interpretu jew rappreżentant li jitkellem bl-Estonjan. Jekk ma tagħmilx dan fi żmien id-data ta’ skadenza stabbilita mill-Qorti, l-azzjoni tiegħek tista’ tiġi injorata. Jekk dan huwa wisq ikkumplikat jew impossibbli, il-qorti tista’ tfittex traduttur innifsu. Fi kwalunkwe każ, ikollok tħallas l-ispejjeż korrispondenti. Jekk il-qorti torganizza tat-traduzzjoni, it-tradutturi tal-Qorti, hija possibbli.

XVI. Każijiet transkonfinali

Jekk inti bħala barrani li jkun jixtieq jikkontesta deċiżjoni amministrattiva li jista’ jkollha konsegwenzi għall-ambjent fl-Estonja tista’ tagħmel dan skont l-istess regoli bħal ċittadini Estonjani u jagħmlu l-kumpaniji. B’mod partikolari:

- huma biss l-attivitajiet ta’ korpi amministrattivi tal-Estonja tista’ tiġi kkontestata quddiem il-qrati tal-Estonja;
- kemm proċedurali kif ukoll sostantivi l-legalità tal-attivitajiet amministrattivi jistgħu jiġu kkontestati;
- Bħala regola, inti awtorizzat jikkontesta att amministrattiv (haldusakt) jekk tikser id-drittijiet tiegħek;
- fi kwistjonijiet ambjentali, tista’ wkoll tikkontesta att amministrattiv li tikkonċerna l-interessi leġittimi tiegħek;
- għall-ħarsien ambjentali mhux governattivi u assoċjazzjonijiet ta’ persuni, il-ksur tad-drittijiet u l-interessi huma preżunti tħassib leġittimu;
- B’mod eċċezzjonali tista’ wkoll tikkontesta l-atti proċedurali amministrattiv (menetlustoimingud) ta’ korpi amministrattivi (jekk dawn jiksru d-drittijiet tiegħek b’mod indipendenti tal-att finali jew bla dubju tista’ twassal għal att finali illegali);
- kemm lil individwi kif ukoll lil organizzazzjonijiet (persuni ġuridiċi) jistgħu jressqu azzjoni; fi kwistjonijiet ambjentali, assoċjazzjoni ta’ persuni li mhijiex persuna ġuridika eċċezzjonalment jistgħu jiftħu kawża.

Ma hemm l-ebda regoli speċifiċi dwar każijiet li jinvolvu kwistjonijiet ambjentali f’pajjiż ieħor. Madankollu, il-prinċipji ta’ nondiskriminazzjoni jkunu applikati fil-liġi tal-UE. Dan ifisser li jekk ċertu kwistjoni ambjentali hija rregolata mil-liġi tal-UE (pereżempju valutazzjoni tal-impatt ambjentali, il-kwalità tal-arja eċċ.), l-aċċess għall-qrati ta’ ċittadini ta’ pajjiżi oħra tal-UE għandhom ikunu ugwali għal dik taċ-ċittadini lokali. Għalhekk, inti bħala barrani minn pajjiż ieħor tal-UE jista’ jiftaħ kawża ma’ qorti Estonjana f’każijiet fejn attività amministrattiva (Deċiżjoni) tirriżulta fi kwistjonijiet ambjentali f’pajjiżek. Bħas-soltu, kemm proċedurali kif ukoll sostanzjali l-legalità tal-attività jista’ jiġi kkontestat. Li jkun hemm, trid tipprova li nkisru d-drittijiet tiegħek jew għall-interess leġittimu tiegħek kkonċernati minn attività amministrattiva. Il-prinċipju ta’ nondiskriminazzjoni japplika wkoll għal regoli proċedurali oħra minbarra locus standi. Għandek id-dritt tapplika għal għajnuna legali statali (tista’ wkoll timla l-applikazzjoni bl-Ingliż, aktar informazzjoni disponibbli fuq il-paġna ewlenija tal-Ministeru tal-Ġustizzja. https://www.just.ee/en/state-legal-assistance-0 Inti intitolat ukoll li jitlob protezzjoni provviżorja tad-drittijiet tiegħek. Madankollu, ta’ min jinnota li proċedimenti tal-qorti

Traduzzjoni awtomatika

jsiru bl-Estonjan; Għalhekk jista’ jkollok bżonn interpretu jekk ma titkellimx il-lingwa. Spejjeż għal interpretu jista’ jkun kopert ukoll l-għajnuna legali mill-Istat. Skont il-prinċipju tan-nondiskriminazzjoni, meta l-attività amministrattiva kkontestata hija bbażata fuq il-leġiżlazzjoni tal-UE, l-istess regoli kif għan-nies lokali huma applikati biex ikun determinat liema persuni barranin jistgħu jikkontestawha. Dan ifisser li attività tista’ tiġi kkontestata minn:

- individwi (persuni naturali);
- Organizzazzjonijiet (persuni legali);
- assoċjazzjonijiet ta’ persuni kuntrattwali li mhumiex entitajiet ġuridiċi (Mhux reġistrat bħala tali),

Fil-każ:

- Id-drittijiet tagħhom ġew miksura, jew
- l-interessi leġittimi tagħhom huma kkonċernati.

F’każ ta’ ħarsien ambjentali mhux governattivi u assoċjazzjonijiet kuntrattwali, ksur ta’ drittijiet jew ta’ interessi leġittimi ta’ tħassib hija preżunta. Ma tistax tagħżel pajjiż għall-preżentazzjoni l-azzjoni tiegħek fuq kwistjoni ambjentali skont Il-Kodiċi Estonjan tal-Proċedura Amministrattiva. Skont dan, inti ma tistax tressaq rikors kontra korpi amministrattivi ta’ pajjiżi oħra ma’ qrati Estonjana. Min-naħa l-oħra, inti tista’ tiftaħ kawża kontra korp amministrattiv Estonjan bid-delegazzjoni Estonjana Administrative Court li għandha ġuriżdizzjoni fil-post ta’ dik ta’ korp amministrattiv.

Links relatati

Leġiżlazzjoni

- Il-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Estonja (bl-Estonjan)
- Il-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Estonja (bl-Ingliż, mit-28.06.2007)
- Il-Kodiċi tal-Proċedura Amministrattiva (bl-Estonjan)
- Il-Kodiċi tal-Proċedura Amministrattiva (bl-Ingliż, mill-1.01.2013)
- L-Att dwar il-Qrati (bl-Estonjan)
- L-Att dwar il-Qrati (bl-Ingliż, mill-1.1.2012)
- Il-Kanċillier tal-Ġustizzja jaġixxi (bl-Estonjan)
- Il-Kanċillier tal-Ġustizzja jaġixxi (bl-Ingliż, sa minn Jannar, 2007)

Tagħrif ieħor

- http://www.envir.ee/et/kmh-litsentsikomisjon
- Il-Kamra tal-Avukati Estonjana
- Il-liġi ambjentali taċ-Ċentru Estonjan (eelc) — NGO tal-liġi ambjentali ta’ interess pubbliku
- Ġustizzja & ambjent — Netwerk Ewropew ta’ organizzazzjonijiet tal-liġi ambjentali, fejn huwa membru eelc
- Il-Kanċillier tal-Ġustizzja — (taġixxi fir-rwol ta’ Ombudsman)
- Il-paġna web tal-qrati Estonjani b’informazzjoni dwar proċedimenti tal-qorti amministrattiva

Din hija verżjoni tradotta awtomatikament tal-kontenut. Is-sid ta’ din il-paġna ma jaċċetta ebda responsabbiltà jew obbligazzjoni fir-rigward tal-kwalità ta’ dan it-test tradott b'mod awtomatiku.

Traduzzjoni awtomatika

L-aħħar aġġornament: 14/09/2016